

Lovforslaget, som det nu foreligger. Jeg maa sige, at Husmændene har ikke været bange for at stille Krav til sig selv, det ser man bl. a. af Bestemmelsen om Garantikapitalen, der, selv om Indskuddet er begrænset, dog kan betyde ikke saa ganske lidt for den enkelte Husmand. Men jeg tror, at hvis Husmændene vil gaa ind i Arbejdet, kan de ogsaa fremskaffe denne Garantikapital. Ved Siden deraf stiller de ogsaa det Krav til deres Medlemmer, at de skal sørge for at føre denne Lov, naar den nu bliver vedtaget, ud i Livet og faa oprettet disse Laanekasser, hvilket vil bevirke et ikke saa ringe Arbejde for disse Folk, et Arbejde, som de ikke har Udsigt til at blive holdt økonomisk skadesløse for. Netop fordi man fra Husmændenes egen Side sætter saa stor en Indsats ind derpaa, mener jeg, Rigsdagen maa tage Hønsyn dertil.

Der er Ting i dette Lovforslag, som jeg tror vil komme til at virke alt for strengt, f. Eks. Bestemmelsen om de 2 Aars Afdragstid. Jeg tror, det vil falde en Mand, der laaner 1 000 Kr. til Indkøb af Besætning, meget vanskeligt at skulle afdrage dette Laan i Løbet af 2 Aar — ja, det vil maaske blive umuligt for ham. Jeg indrømmer, at selv denne Fremgangsmaade er langt bedre end den Driftskredit, som saa mange smaa Landbrugere maa skaffe sig gennem Veksellaan og Auktionsregninger, men det er alligevel en saa kort Afdragstid, at jeg er bange for, den vil knække adskillige. Men jeg forstaa godt, hvorfor denne Bestemmelse er indsat. Det er for at formindske Risikoen, og dertil kommer, at jo hurtigere Pengene kan komme til at løbe rundt, jo flere er Kasserne i Stand til at hjælpe med Udlaan.

Der er en anden Bestemmelse, jeg heller ikke synes rigtig om, og det er Bestemmelsen om, at Udlaan kan ske til Medlemmer, hvis Ejendom ikke har over 12 000 Kr.s Jordværdi. Paa denne Maade bliver det Ejendomme af ret betydelig Størrelse, der kan komme i Betragtning efter denne Lov, og det Omraade, Foreningen kommer til at virke over, bliver meget stort, og derved vil igen den Million Kroner, det er foreslaaet at stille til Raadighed, ikke strække saa forfærdelig langt. Men jeg forstaa ogsaa godt, hvad der har bevirket dette. Ved at sætte Grænsen saa højt op som til 12 000 Kr.s Jordværdi faar man en saa meget større Basis at indsamle Garantikapital paa. Naar Husmandsforeningerne herhjemme enstemmigt har stillet et saadant Forslag, saa kan jeg ikke indse,

at Rigsdagen kan gøre andet end at tage det. Denne Sag er nu drøftet frem og tilbage gennem halvanden Menneskealder, og jeg tror, Tiden nu er inde, da vi baade kan og bør løse den. Vi er 3 store Partier her i Tinget, som har givet absolut Tilslutning til de Tanker, Lovforslaget indeholder, og hvert for sig har Partierne stillet Forslag, der peger i samme Retning som dette Lovforslag. Jeg haaber derfor, at det skal lykkes, inden Rigsdagen slutter i denne Vinter, at faa dette Lovforslag gennemført, og jeg vil anbefale det til en hurtig og velvillig Behandling her i Tinget.

Thorhauge: Nu har det ærede Medlem Hr. Olufson omtalt de forskellige Partiers Stilling til den her foreliggende Sag i Fortiden, og det viser, at det ikke er nye Tanker, her kommer frem. Derfor mener jeg, det er paa sin Plads at minde om, at Husmændene, da Sagen ikke blev gennemført paa Rigsdagen, selv har taget den op og dannet Laaneforeninger til gensidig Støtte. Naar dette Lovforslag nu foreligger for Rigsdagen, vilde det derfor være naturligt, om man havde Oplysninger om, hvordan disse Laaneforeninger havde virket. Det har altid Betydning at faa at vide, hvorledes en Sag er ordnet i Praxis. Lovforslaget er kommet frem gennem den danske Husmandsforening, og Sagen har været behandlet mange Gange i de jydskke Husmandsforeninger, fordi der er visse af Husmændene, der trænger til en mindre Haandsrækning, naar de har dannet Hjem. Det er derfor naturligt, at Lovforslaget gaar ud paa Driftslaan, jeg kunde kun have ønsket den Tilføjelse: særlig til Nybyggere. Laanenes Størrelse, som er fastsat til 1 000 Kr., og de nøje angivne Betingelser for Tilbagebetalingen, som maaske er ret strenge, skal jeg ikke komme ind paa, det kan vi forhandle om i Udvalget.

Jeg finder, at det er netop den Vej, man bør gaa, at de, som skal støttes ved Laan af Staten, selv skal stille en Garanti. Det er første Gang, at der er stillet Krav om en saadan Garanti, endda en streng Garanti, idet der efter Lovforslaget kun maa udlaanes 80 pCt. af den tegnede Garantisum. Jeg ser derfor ingen Fare ved at gaa med til dette Lovforslag. Mit Parti sympatiserer med det, men, som nævnt, ønsker jeg det henvist til et Udvalg, fordi jeg kunde ønske enkelte praktiske Oplysninger, nemlig om, hvordan de allerede oprettede Laaneforeninger har virket. Husmandsforeningerne har altid